

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

Epilogus quidam eorum, quæ ante dicta sunt, & lucida explicatio. Capvt
XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

Myft. Theol.
cap. i iuxta
Camaldul.

chariffime intentiffima contuendis spectaculis
myfticis exercitatione, & fenfus linque, & in-
tellectuales operationes, & fenfibilium, & in-
telligibilia omnia, & quæ non funt, & quæ funt
omnia: & vt illi iungaris, qui fuper omnem
fubftantiam, omnemq; fcientiam eft, ignotè te
ipfum pro viribus intende. Enim uerò abs te-
plo atq; ab omnibus liberè & abfoluté ac purè
excedendo, ad fuperfubftantialem diuinæ cali-
ginis radium, fublatis omnibus, & abfolutè
ex omnibus euolabis. Et paulò ante: Trinitas
fuperfubftantialis deitate ac bonitate fuperior,
diuinæ Christianorum fapientia præful, dirige
nos ad myfticorum eloquiorum fupremum
incognitum, & lucidiffimum, atq; eminentiffi-
mum verticem, vbi fimplicia & abfoluta atq;
inuertibilia Theologiae myfteria fecundò fu-
perluminofam fcientia in occulto docentia, fu-
perliquidiffimamq; caliginem funt adoperata
in deniffimis tenebris eum qui plusquam ex-
cellentiffime fplendet, fuperillucentem, & in
refugiente omnino tactum atq; inuifibili, ho-
neftiffimis fulgoribus & plusquam pulcherrime
excellenter implentem vacuos oculis fpiritus.

Dionysij Are-
opag. ad Tri-
nitatem ad-
fpiratio.

*Epilogus quidam eorum, qua ante dicta funt, &
lucida explicatio.*

CAPVT XXI.

DEinde virgo ait: Loqueris tu quidem mi-
Domine ex propria experientia & diuini-
tis literis de fimplici diuinitate, & fpi-
ritus effluxu ac refluxu peritè & Catholice. Sed
dicta

dicta hæc mihi satis obscura perquam velim
 sub quibusdam expressis similitudinibus pro
 tua intelligentia declares, ut ea plenius capiam,
 & quæ hæcenus fusè dicta sunt, in compendiū
 contrahas, ut labili memoriæ meæ firmiter in-
 hæreant. Respondit Minister: Quod formæ ex-
 pers est, quis potest sub formis proponere? & quæ
 modi nescium est, declarare quis potest, cum id
 sensus omnes & rationem humanam superet?
 Quæcunque enim illi adhibeatur similitudo,
 infinito eius dissimilior est quam similior. At
 tamen ut formæ formis excludantur, sub qui-
 busdam figuris & similitudinibus quatenus fi-
 eri poterit de ante dictis illis sublimib⁹ & for-
 mansciscijs rebus aliquid dicam, ut videlicet
 intelligendæ sint, & prolixum sermonem bre-
 vibus compræhendam. Ait ergo sapiens qui-
 dam Theologus, Deum secundum Diuinita-
 tem suam esse velut amplissimum circulum,
 cuius centrum ubique sit, & ambitus nulquam.
 Itaque in imaginaria quadam cognitione vel
 meditatione hæc tecum ipsa perpendas. Si quis ^{simile.}
 græde saxum mittat in medium stagnum, mox
 existit circulus quidam in aqua, & is circulus
 sua vi statim alium, & hic rursus alium efficit
 circulum, & pro primi iactus efficacia circuli
 etiam se extendunt. Possit ergo tanta illius ia-
 ctus esse vis & impetus, ut plures efficiat cir-
 culos, quam possit aqua continere. Sic igitur ex-
 empli loco primus ille circulus propositus, ut
 per eum intelligas omnipotentem Diuinæ na-
 turæ virtutem, eam quæ in Patre infinita est,
 quæ ex se alium efficit circulum sibi similem
 secundum personam, quæ est filius, atque ex
 duo-

Deus qualis
 circulus.

simile.

duobus his circulis tertius procedit, qui est Spiritus sanctus. In hac impenetrabili abyſſo Diuina natura, Pater loquitur & gignit Verbum alteram in Diuinis personam, quæ tamen secundum essentiam intus manet, nec profertur. Hoc verbum naturam suscepit humanã: Quod si quis sub quadam velit similitudine profectre, capiat formam hominis, ex cuius intimis cordis visceribus similis figura emergat, eademque in ipsam originem suam perpetuo deflectatur. Hæc spiritualis ac superessentialis Verbi generatio, causa est & ratio perfecta omnes spiritus & res vniuersas producendi & creandi. Summus ille & super substantialis spiritus hominem aded nobilitauit, vt ex sempiterna Diuinitate sua ipsum irradiet. Atque ipsa est imago Dei in mente rationali, quæ etiam æterna est. Itaque ex magno illo circulo, qui sempiternam designat Deitatem, vt secundum imaginarias quasdam similitudines loquamur, parui existunt circuli, qui haud absurde præcellam suæ intelligentiæ possunt significare generositatem. At plerique ab hac mentis dignitate sese perniciosè auertentes, DEI in se splendendam imaginem deturpant, atque ad corporeas Mundi huius sese voluptates transferunt: quibus auidi inhiant ac dediti sunt, mors inopinata eis finem imponit. Qui verò mentis compos est, cum hac micati animæ scintilla ad id quod stabile & æternum est, vnde traxit originem, sese confert & erigit, cunctisque valesaciens labentibus creaturis, soli æternæ veritati sese adiungit & inhæret. Atque vt hic etiam explicatius docearis, quo ordine spiritus in Deum reuertitur debeat,

Spiritus quomodo in Deum reuertitur debeat.

beat, aduerte quæ subiungo. Primò illi danda
 opera est, vt nudè ac expeditè à Mundi voluptatibus, & vitijs quibuscunque viriliter & magno animo sese auertat, conuertatque ad Deum per orationes cōtinuas, per sui abstractionem, per discreta ac sancta exercitia, quibus carnem spiritui subiectam reddat. Secundo, spontè ac æquanimiter offeret sese ad perferendam infirmitatē aduersitatum omnium, quæ possint vel à Deo, vel à creaturis ipsi accidere. numerositatem. Tertio, crucifixi IESV passionem sibi imprimet, suorum affiget animo illius suavissimas institutiones & mitissimam conuersationem vitamque purissimam, quæ exempli nobis præbendi causa gessit, vt ipsum imitetur, sicque per eum vterius penetret ac penitus ingrediatur. Dehinc verò intermissis externis occupationibus, sese in quodam collocabit mentis tranquillissimo silentio, & tacita tranquillitate, idque cum efficaci ac forti quadam resignatione, perinde ac si sibi ipsi mortuus sit, ita vt nusquam spectare sese, sed Christi duntaxat & cælestis patris eius honorem & laudem aucupari, humiliter ac amanter erga mortales omnes, inimicos æquè ac amicos, sese gerere velit. Inde porro homo exercitijs sanctis intentus, sensuum externorum, qui prius in sui extrouersione admòdum erant operosi, actione destituitur, & spiritus ad virium supernarum, quatenus secundum naturalem operationem vigent, defectum quendam peruenit, & quiddam supernaturale experitur. Atque hic spiritus seipsum secundæ naturæ inhesionem amittendo, vterius introrsus tendit ac mittitur per circulum sempiternam diuinitatis signifi-

I.

II.

III.

significantem, atq; locupletem peruenit perfecti-
 onem. Suprema autem spiritus opulencia in
 propria illius forma in eo sita est, vt absq; vllis
 vitiorum pondere diuina virtute sese subrigat
 in luminosam intelligentiam suam, vbi caris-
 simis consolationis concinuum experitur influ-
 xum, potestq; res sapienter expendere & consi-
 derare, & prudenter exequi, prout ratio & di-
 uersitas eorum exigit, statq; ordinatè liberatè
 per filium in filio: at tamen etiamnum forma
 respicit res ipsas in propria illarum natura,
 distinctè & sapienter contemplando. Potest ite-
 dici spiritus excessus quidam, quando quidem
 hic vltra tempus & locum transcendit, atq; in-
 tima & amorosa contemplatione in Deum re-
 cessit. Hic vero qui seipsum magis adhuc expe-
 dire ac penitus penetrare nouit, cuiq; Deus effi-
 caci quodam raptu excellenter ac singulariter
 opitulari velit, vt fecit D. Paulo, & alijs etiam-
 num, D. Bern. teste, prestare possit iam spiritus
 creatus à superessentiali Dei spiritu compre-
 henditur, rapiturq; eo, quo propria non possit
 virtute perungere. Sub hoc raptu imagines,
 formas & omnem multiplicitem amittit, at-
 que in suis ipsius & rerum omnium ignoratio-
 nem perducitur, ita vt nec se nec cætera extra
 Deum attendat vel aduertat, atque cum tribus
 sacrosanctis personis in diuinitatis abyssum
 simplici immersione absorbetur, vbi securè
 supremam veritatem, suam experitur beatus-
 dinem. Hic nulla iam superest aditandi vel
 conandi intentio, quando principium & finis
 vnum effecta sunt, & spiritus, seipsum excedè-
 tis, cum Deo vnitus est. Vt autem excessus spi-
 ritus,

2. Cor. 12.

Bernard.

ritus, qui etiam in hac vita temporaria, homi-
 ni contingunt, durabili vel non durabili mo-
 do sese habeant, aut ut quis magis vel minus in
 tempore supra tempus rapiatur, ac à seipso de-
 ferat, & in formænescium illud (vnum) trans-
 feratur, superius satis, ut reor, expressæ decla-
 ratum est. Hic iam filia consideres velim, om-
 nes expressas imagines, & verba per similitudi-
 nes prolata, tam esse dispares illi formæ omnis
 experti veritati, quam nigerrimus ætheops lu-
 cidissimo Soli dissimilis est: idque fit ob eius-
 dem veritatis formænesciam & incognitam
 simplicitatem. Hæc cum dixisset Minister, sur-
 sum erectis luminib⁹ ait Virgo sancta, Gratias
 ago & laudes æternæ veritati, quod ex pruden-
 tissimis & optimis sermonibus tuis mi Pater
 pulchrè didici, & quæ sint prima exordia ho-
 minis meliorem vitam incipientis, & quæ am-
 plectenda, quæ fugienda, quæ seruanda & exer-
 canda sint homini proficienti, & quæ sit de-
 nitæ suprema veritas ad perfectos pertinens.
 Postremò, ubi sancta hæc Virgo à spiritali suo
 patre præclarè fuit edocta ex Christianæ reli-
 gionis certa veritate, quibus rationibus ad su-
 premam pertingatur beatitudinem, eaq^{ue} probè
 illius dicta cepit, quatenus in hac vita fieri po-
 test, in extremis suis literis idè pater eius spiri-
 talis, Minister Sapietia inter cætera sic scripsit:
 Age iam filia, nūcium creaturis omnibus mor-
 talibus remittas, cessentq^{ue} deinceps quæstiones
 tuæ. Audi tui ipsa, quid in te loquatur Dominus
 Deus. Est sanè quod gandeas præstitū tibi esse,
 quod multis negatum est. Et licet duros tuleris
 causa labores & dolores, ij iam omnes præ-
 teri-

rerierunt. Nihil iam tibi agendum superest, nisi
 si ut diuina pace in tranquilla requie pertra-
 ris, & hilariter expectes horam illam, qua
 vita temporaria in perfectam ac aeternam co-
 migres beatitudinem. Paulopost obiit Virgo
 hac sanctissima, & feliciter decessit ex hac luce.
 sicut etiam omnis eius vita non nisi virtutibus
 conspicua fuit. Apparuit autem suo spiritali
 patri post mortem suam in quadam abstracta
 visione, eratq; habitus eius niue candidior, &
 ipsa splendida claritate renitens, caelestibus abun-
 dabat gaudijs. Accessitq; ad eum, & ostendit
 illi quam excellenter in simplicem excessisse
 diuinitatem. Quae ille summa cum animi vo-
 luptate & vidit & audiuit, eiusq; anima ex hac
 visione caelesti est consolatione perfusa. Vbi ad
 se redijt, ex imò ingemiscens pectore, ita cogi-
 tauit: Ah DEVS omnipotens, quam ille beatus
 est, qui tibi vni intentus est? Merito libenter
 aduersa patitur, quem tu pro suis afflictioni-
 bus hoc pacto consolaturus es. Prester no-
 bis omnipotens DEVS, vt etiam
 nos ad haec beatæ vitæ gaudia
 perducamur. Amen.

(:):

